

Megjelenik a Társalkodóval minden héten kétszer: t. i. vasárnap és csütörtökön. Előzetes helyben a szerktő kiadó tulajdonosnál ur. utca 435. sz. alatti Trattner-Károlyi Láz első emeletén, egybeült pedig minden királyi posta-hivatalnál. Az ausztriai birodalomba vagy külföldi tartományokba kívántató példányok nem csupán a bécsi cs. főpostahivatal utján történhetik a megrendelés. Az Ertesítőben mindenféle hirdetésnyelvétet. k. s. pontosan közöltetik.

Testvér lapjaink jelen 2d. félévi folyamára az elkésték még előfzethetnek akár a kir. postahivataloknál akár a szerkesztőségénél. 6 fr. p. p.

FOGLALAT. Magyar- és Erdélyország: kinevezés előléptetés 's megfeszítetése; Országgy. közlemény: (a' IVd. oszt. sérelmek és kívánatok folytatása; pótlék a' jul. 19. 20. 22. 's 23kai ker. ülésekhez a' kizemelt 's előleg tárgyalandó indítványok iránt; jul. 24d. ker. ülésb. szintazok folytatása; jul. 25d. ker. ülésb. az Vd. osztá. yu sérelmek és kívánatok folytatása; legújabb: 183 frdi ülésb. egy pár üzenet felolvastatása után a' Rdek bányatörvény iránti másod üzenete némely módosításokkal tárgyalatott; a' szintazon napi orsz. rdi ülésb. a' 11d. osztálybeli sérelmek 11d. pontjától Temes katona kicserélés elleni panaszául kezdve ezen osztály hátralevő pontjai többnyire a' rdi határozatok elfogadásával vizsgáltattak meg; jul. 29k. ker. ülésb. az Vd. osztályb. sérelmek a' 96 pont kihagyásával elfogadtattak; az ezen napi orsz. rdi ülésb. a' 11d. oszt. sérelmeket tárgyalá. a' kerületi végzések helybenhagyásával; a' szintezzen napi frdi ülésb. napirenden volt a' központi vasutársaság folyamodása melyről szóló üzenet 's felirásjavaslat közfelkiáltással fogadtatott el, az eziránti t. javaslat minelőbbi elkészítésére szólítottván fel a' RR; ez után a' 11d. oszt. sérelmek tárgyalatván a' 2d. pont kihagyatása mellett a' többi 9 el fogadtatott a' Temes panaszára kelt felirással együtt, el a' 12-16 pont is, de a' 17dikre felvilágosítás kívántatik; magy. gazd. egyesület; bácsbodrog és heves megyei közgyűlés esztergomi és kézsmárki hírek)

Amerika (Tyler házassága; Texas és Mexico; amerikai írek adománya O'Connell pénzbírsága lerovására; ismét gőzhajószóly; brazilai kamranítói trónbeszéd maj. 3kán 's a' kamrák elosztása maj. 24kén.)

Spanyolország (Aragonia ostromállapotban; kivégeztetések; Cuba szigetén iszonyu kegyetlenkedés a' négereken; spanyol hadseregi viszonyok 's a' t.)

Anglia (Grey elköltözte Irlandból; vendég-koppasztási mód Londonban a' játékhósek által.)

Franciaország (az iparműkiállítók bucsulakomája; Texas iránti baklövése a' washingtoni szenatusnak; a' marokkói hadügy.)

Görögország (Jun. 23kai csendháborítás Athenében, a' miniszterek 's választások állapota; Kalergis, Grivas és a' kereskedés.)

Magyarország és Erdély.

Őcs. 's ap. kir. fels. észéki postaigazgatóvá Weber Károly kassai postaigazgatósági ellenőrt méltóztattott kegy. kinevezni.

Őzv. császárné 's kir. ő felsége a' pártfogása alatti kolozsvári ns. négyzet számára, a' közelebbi mult 4 évről készített számadás beadatása következtében nm. őzv. báró Jósika Jánosné ő exaltája kezéhez, az intézettel legfelsőbb megelégtelése kijelentése mellett, ismét 1000 v. ftot méltóztattott ajándékba küldeni.

A' nm. m. k. udv. kamra a' zimonyi harminezad-segédi hivatalt Dubassievics Ferencz budai harminezad-hivatali irnokra; ennek helyét Hafenbek Károly budai harminezadkezelő gyakornokra; a' zimonyi másodvizsgáló helyét Uroevics Szilád zsuppaneki 150 vizsgálóra; a' pancsovai vizsgáló hivatalt Kersch Ignác pesti harminezadi t. r. n. k. a' pesti utolsó t. r. n. k. i. hivatalt Pöschl Ferencz tárnoki segédre; a' tárnoki segéd helyét Popovics Szilárd újdéki vizsgálatgyakornokra; és az ottani megürült harminezadi passualista-hivatalt Lemarich Antal zavalai kir. harminezadi lovas kerületre; a' nagybányai kerületben megürült láposbányai főerdős-hivatalt Bartos János oláhlaposbányai erdőgondviselőre 's a' k. szomolnokai bányafelügyelői főhivatalnál 4dik irnok helyet az ottani társáda-irnokra ruházta.

A' m. kir. tudom. egyetemi tanács választása f. hó 25. következőleg ment véghez: jövő 1844. évre nagyságos rectorrá közakarattal megválasztott Vizeleky Ferencz egyházi törv. tanító, dekánná a' theologiai karban; O z v a l d Ferencz, a' dogmatica theol. tanítója 's ezen kar proseniora; (törvénykarban: V i r o z s i l Antal a' term. törv. tanít. 's e' kar proseniora; az orvosi karban Eckstein Fridrik, a' philosophiában pedig Petzval Otto. felsőbb mathesis tanítója jövő évre is megerősítették.

Országgyűlési közlemény.

A' jul. 8kai ülés részleteinek a' IV. osztályu vagy is egyes sz. kir. városok sérelmei 's kívánatiról folyt. 4) Újdéki város, és Szerém vgyében keblezett kameniczai uradalom, mint két külön t. hatóság közt, a' Duna ágyában keletkezett bizonyos sziget iránt fenforgó határbeli kérdések eldöntésére, orsz. biztosság kívántatik kiküldetni. Vélemény: Ezen tárgy az 1807: 30. t. czikkben előforduló eset példájára leszen elintézendő. Végzés: Elfogadtatik. 5) A' Selmecz és Bélabánya egyesült bányavárosokban létező bányagrófi hivatal, bányamunkásinak élelmi 's ruházati ellátatása szino alatt, gabona-, bor-, és ruhabeli szükségtelen kereskedő-tárakat felállítván, ezek fődöztetése végett ezen kelleket (mellyek a' város piaczon kész pénzzen sokkal olcsóbban megszerezhetők) munkásra fortélyos módokkal hitelben feltolván, 's így munkásit egy bérfizetési határidőtől a' jövőig adóssággal terhelve, ennek lerovására minden munkabérüket folyvást visszatartóztatja; hogy pedig munkásai sehol a' városban hitelbe mit se kaphassanak, 's így önemberein egyedárusságot gyakorolva, e' törvénytelen módon minden munkájokat is ingeren megnyerhesse: a' tőle különben is függő helybeli kir. bányabírószágot a' polgárságnak bármintemű a'

dósságbeli követeléseiről is munkásai ellen szorgalmazandó igazságkiszolgáltatástól a' bécsi közönséges kamra rendelete által egészen tiltotta; melly igazságkiszolgáltatás megtagadásának már azon szomorú következése lön, hogy egy helybeli, előbb vagyonos polgár 's mészárosmester (Pliesovszky Sámuel) ámbár a' kamrai bányamunkásoknak marha- és ürühustá bányabírószágot tudtával és engedelmevel sőt biztosítással mellett is jólelkűen hitelben szolgáltatott ki: az említett rendelet következtében nagyobb summára nőtt adóssági követeléseinek kért bírói beszédetése, 's így az igazságkiszolgáltatás még is tőle teljesen megtagadtatván, ez által mindenétől megfosztatva, már koldusbotra jutott. Itt a' statusban egy külfatalom, önhaszon-kereseti érdekében, e' két város adófizető polgárságának megrontására, a' fenálló orsz. törvények ellenében, alattomos módon tulajdon törvényeket állít fel. Ezen alpból a' bányagrófi hivatal által maga bányánküli haszna előmozdítása végett kieszközölt b e c s i kamrai rendelet törvény által töröltessék el; a' károsított polgárnak pedig, az igazság-kiszolgáltatást letett hite ellen megtagadó selmezi bányatörvénysek pénztárából, ennek elégtelenségi esetére azonban a' bányakamrai pénztárból, hova t. i. a' bányatörvénysek a' csak II. József császár óta szedett kamrai díjakat beszolgáltatja, a' városi hatóság felügyelése mellett elégtétel szerzettessék. Vélemény: az igazság-kiszolgáltatás megtagadása 's a' bányamivelők kárával gyakoroltot egyedárusság sérelmes; felterjesztendő. Végzés: Elfogadtatik. — 6) Selmecz városa 1841ben a' budai főpénztárhivataltól arról tudósítatván, hogy a' lefizetett nyári adórész összegében foglalt 25 forintos bankjegyek csomójában egy darab hamis találtatott 's tanács ennek pótlására szólított fel. Mivel azonban a' város részéről a' beszerzési tartományi biztosnak, ki a' hamist az igazított o' részben hivatalos utatitása s z e r i n t e g z s bizonyossággal megkülönböztetni tudja, befizetett valamennyi bankjegy általa szokás szerint egyenkint egész szigorúsággal átvizsgáltatván és igaziaknak ismértetvén, el is fogadtattak, a' városi tanács a' felszólító budai főpénztár tisztjeit tévedésben gyanítván, bővebb felvilágosítás, közelebb meggyőződés 's szükség esetére a' befizetőnek kipuhatolhatása végett, a' hamisnak állított 25 forintos bankjegyet, hamissági jelei és száma kitétele mellett, magának visszaküldetni szorgalmazta. De váratlan tagadó választ kapván, a' város ezen feltűnő titkolás által azon egyenes föltétre véle magát jogosítva: „hogy e' városnak igazi 25 frtos darabja csak a' budai főpénztárnál valamely más hamis 25 flossal talán létezőt cseréltetvén föl, annak pótlására 's így kétszeres megfizetésére minden esetre hibásan és igazságtalanul szorítottatni kívántatik, minek elkerülése végett az esetet tiszta voltában 1842. jan. 14én panaszkép legfelsőbb helyre terjeszté fel, „magát ezen alaptalan követeléstől fölmenteni kérvén.“ Mindazáltal legfelsőbb helyről is a' nm. m. k. H. tanács utján 1842. pünkösthava 12ről kapott leirat szerint szinte váratlan tagadó válaszzal utasítottatott el! Az ausztriai nemzeti bankjegyek valódiságának rejtett ismértető jelei a' magyarorsz. pénztárak hivatalaival soha sem közöltetvén, ezek az igaziakat az ügyesen utáncsinált hamisaktól megkülönböztetni nem is képesek; a' felállított titkolási elv pedig 's a' bankjegyeket bizonyítás 's megkivántató meggyőződés nélkül hamisaká bélyegezhettek illy önkényes, majd egy vagy két tisztől függő módja, minden közhatóságra 's adózókra bármikor is a' legveszélyesb következtetéseket vonhatná; ezen feltűnő pénztári kezelés az ország komoly figyelmét felhíván, a' helytelenül másodsor lefizetett 25 p. frt visszatérítetése a' kir. kincstárból eszközöltessék. Vélemény: Felterjesztendő. Végzés: Elfogadtatik. — 7) Selmecz és Bélabánya sz. k. egyesült bányavárosok a' m. kir. kamra által, kivált a' Selmecz bányázás létező bányagrófi hivatal alattomos felírására, minden privileg. földesuri jogaik 's jövedelmeik s z a b a d élvezetében 1618 évi 27: 1630: 28. 1638: 35. 1647: 83. 1681: 41. törvények, sőt ezek megtartásaul 1764 dec. 29k. ezen városok védelmére kiadott k. k. rendelet tilalma daczára egyszerű hatalomparancsok által nemcsak akadályoztatnak, de attól még a' „tanács felfüggesztése“ 's egyéb ismértetlen büntetéssel is rettentőleg tiltatnak. Igazolják pedig e' panaszt követk. egyes esetek: t. i. a)

a' nm. m. kir. kamra 1836b. Selmecz várost egy vendégfogadó felállítatásától, mellyet egy önkéntes vállalkozó 1835 a' város részire saját költségin felépíteni 's azt 12 év után a' városnak teljes épségben ingyen átengedni, addig pedig annak használatáért évenként 300 p. fr. hasznobért fizetni ajánkozott; bár a' város ezen a' választott polgárság közmegegyeztetéssel kötött szerződését a' nm. kamrának bemutatá, még is, csak és egyedül az említett bányagrófi hivatal ellenkező felírására el ő s z ö r 1636 mart. 2án „a' legterhesb büntetés alatt“ utóbb azon évi jul. 20. második parancsa által „a' tanács felfüggesztése 's más büntetések“ fenyegetésivel tiltotta. Midőn pedig a' város a' nm. m. kir. H. tanácsától felhívta, a' dolog mibenlétét felvilágosítólag, ezen sérelme felsőbb orvosoltatását szorgalmazá, a' nm. m. k. kamra a' városnak még ezen alattomos fölterjesztést is fejedelmünk kegy. szine elibe juttatástól gátolta 's azt mai napig is lefoglalva tartóztatja. Melly sérelem, bár mult országgyűlésből a' Fels. fölterjesztetett, még maig sem orvosoltatott. Azért a' városnak az okozott és 8600 p. frtban kimutatott kára a' kincstárból rövid uton térítettessék meg, vagy pedig a' város ezen kárát törvényos járulékkal együtt a' k. kincstáron (mellyet a' törvénytelen parancsokat kiadott kamrai hivatalnokok úgy is magok erszényéből evincálni tartoznak), törvényes bíró előtt követelni 's itélet szerint megvétetni egyenes törvénnyel engedessék meg. b) Kachellmann Gáspár városi polgár, az egyesült Bélabánya város határában birt egy pöröly- és kovácsmühelyell ellátott lakházát lisztmalommal alakított szándékozván, a' városnak ezen kérelmet engedelmezt elismerésül 1835 sept. 9től kezdve évenkénti 50 p. frt hasznobért örök időkre megajánlotta; a' nm. m. k. kamra mindazáltal a' várost a' választott polgárság megegyeztetével közpénztára javára elfogadott ezen jólelkű hasznos ajánlatnak jogszerű földesuri élvezhetésétől is, a' dologba avatkozott bányagrófi hivatal elnökének ellenző felírására, azon évi dec. 25. tiltotta, 's így a' várost ujlag a' megajánlott 50 p. frt. évenkénti örökös territorialis jövedelemnek megfelelő lökéjében, melly 833 p. frt. 20. kr. teszen, megkárosította. A' bányagrófi hivatal pedig későbbben, ezen polgári telket, hozzátartozó földjeivel együtt tulajdonosától ismértelen czelokra megveszén attól még a' tartozó adót is „bányaszükségekre használatás“ örve alatt, fizetni megtagadta; ámbár a' teleknek bányaszükségekrei ürügyöl közvetlen használatát még mai napig sem valósította, sőt a' telek minden bányától távol állván, e' költött ürüggyel jólelkűleg nem is valósíthatja. Ennélfogva ezen 833 pengő forint 20 kr. kár is szinte a' kir. kincstártól az előbbi pontban kijelölt módon törvényes kamatjaival együtt térítettessék meg; mellet pedig a' bányagrófi hivatal azon megvet polg. Kachellmannféle telektől megtagadott a d o j a lefizetésére multa 's jövedőre köteleztessék. c) Az említett bányagrófi hivatal Selmecz városnak Hodruss külutczájában minden jelentés nélkül, mintha tulajdon jóságán intézködne, lisztkereskedést kezdvén 's oda nyerekedésre vett és revistyei kam. uradalmi Zsarnó helység malmában öröltöt életből különféle lisztet nagy mennyiségben szállítván, ezt az ottani lakosoknak általában a' bányamunkások nevei 's kezeskedése alatt, többnyire hitelben adogatja, magát munkabérek letartóztatásával időszakint kielégítvén; melly helytelen speculatiojával, midőn egy részről a' város helybeli két malmait már majd minden keresetektől megfosztotta, más részt ezen üzletétől „bányakellékek“ örve alatt piacvámat sem fizetvén, a' városnak privilegialis hetivásári jövedelmét is tetemesen csontkítja. Melly ujnemű, messzire kiszámított 's a' város földesuri privil. jogainak 's malomjövödelmeinek olly tetemesen sérelmes, illetlen üzletet a' bányagrófi hivatalnak felsőbb orvoslás végett, azon lényeges oknál fogva is: „hogy a' nm. m. kir. kamra a' városi hasznobérszerződéseket jóváhagyta tartalmok ereje szerint, minden illynemű bolygatás 's rövidségek ellen védelmezni tartozik,“ a' hasznobérlők panaszai és árendatartozásaik elengedését sürgető folyamodásaik következtében is föl-jelentvén a' város, 1839. megint tagadólag utasítottatott el. A' hatalmaskodva kezdett 's folytatott lisztárulás szüntessék meg; a' bányagrófi hivatal pedig a' kár megtérítésére szorítottassék. d) E' városnak azon régi sérelmét „miképen az említett bányagrófi hivatal a' város határában létező bányai sercsapszékbe a' város serházai

nagy rövidségével a' revistyei kam. uradalom serét hozatja és méreti ki, a' nm. m. k. kamra legújabb időben 1838b. olly parancsával tetemesen súlyosbítja, miszerint a' városnak meghagyá, hogy ez mindazon magány-sercapszékereket, mellyek 1800 óta megnyitottak, a' bányagrófhivatal együttmunkálásával azonnal szüntesse meg. Mert ámbár az említett hivatal, melly a' kir. kamra által e' városok határában Zsigmond III. decret. 13. cz. Hollós Mátyás VI d. 49ik cikk, és Ulászló Iső d. 30 t. cz. ellenére, az elfoglalt bányák művelése és a' magánybányamivelők által természetesen arany és ezüst érczek beváltása végett Selmezbányán csak történetesen létezik; egyébiránt pedig a' város határában semmi nemesi birtoka nincsen, s így a' városnak kisebb kir. haszonvételeihez teljességgel sem joga sem köze, sőt ezek bitorlásától az 1619: 8. 1647: 83. 1681: 41. t. cz. által hatalmaskodási büntetés alatt is világosan eltűnt; ámbár tovább a' város azt is tisztán mutatja meg: „hogy keblében, emberi emlékezetet haladó idők óta létező magánypolgári sercacsapások száma (mellyektől a' városi pénztárba, a' házi adó könnyebbítésére, bizonyos évi járandóság fizetetik, s mellyek számán a' város serfőzőházi szerződésai alapulnak) 1800 óta nemcsak nem szaporodott, sőt a' bányagrófi hivatal bitorlásai által inkább kevesedett, a' nm. m. k. kamra mindazáltal ezen törvényes védekokat mellőzve, imént panaszolt parancsát 1838 maj. 9. 1841. jun. 9. és 1842. apr. 12. ismételvén, a' tanácsot ujjolag még felelősség terhével is fenyegeti. Ez által a' városnak három nagy serfőzőháza, mellyek folytonos használatukban 80 ezer pengő frt. tőkével felérnek, egy csapással haszontalaná tétetik, s a' városi arendalis szerződéseknél minden hitelle s becsületessége eleynésztetik. e) A' panaszkodó város, természetes főhivatásánál fogva, számos arany ezüst bányát részint mint főtulajdonos, részint mint főbb részvényes, jövedelmeinek nem csekély áldozatával régi idők óta építvén, hogy mindazáltal pénztárát is az adózó polgárság némi könnyebbítésére hasznot ígérő bányarészekkel lehetőség szerint fölsegítse, 1839 oct. 21kén a' vichnyi sz. Erzsébet juttalmas bányánál 511 eladó részt, a' választó község közmegegyeztével, 1277 pengő fr. 30 kr. igen jutányos áron megvásárolt. A' nm. m. k. kamra mindazáltal ezen szerencsés vevés felett, ámbár annak bizonyos hasznossága mind a' városra magára nézve (melly ama' bányánál különben is második részvényes levén, ezen részek megszerzésével már a' bányafőnökséget is megnyerte) mind a' város pénztárára nézve, melly e' vevés által csak új biztos jövedelmet nyert vala, alapos számvetési fölvilágosítással neki bejelentetett, 1839. dec. 24. minden okadás nélkül olly váratlan rendeletet adott a' városnak: „miszerint a' megvett bányarészek árát a' választó polgárok, kik a' vevésben megegyeztek, fizessék meg.“ Ezen rendelet az áldozatteljes bányamivelési hivatásnak természetes igazságból megfelelő kártalanítási jogát a' várostól per indirectum mintegy megtagadja; s így a' város jobb állapotra juthatásának lehetőségét akadályozza, (mert a' megvett bányarészek az előleges kiszámítást olly fényesen igazolák, hogy a' városnak az érettek fizetett summát kamatjával együtt rövid idő múlva nemcsak megtéríték, hanem már 222 ft. kr. pp. tisztán jövedelmeztek); a' polgári községnek hitelt csupán hivatalos, jóléki s a' városnak nyilván hasznos működésökért magánvagyonukban megtámadlatván, illy kamrai elv fenállása mellett minden városi vagyon biztossága megszűnnék, ezeken fölül pedig a' városi tanács és polgári község közt bizalmatlanság's meghasonlás magva hintetik el. Erre nézve a' nm. m. k. kamra a' város magánybányászati ügyei kezelésébe mindennemű avatkozástól távolították el. f) Ugyanezen város legfelsőbb k. parancsok következtében 1760. év óta készpénzét a' fels. kir. kincstárnak $1\frac{3}{4}$, $2\frac{1}{2}$ és 3 pcent kamatra kölcsönadni kényszerítettvén, miután ezen egész kincsnél eddig csak némely részét, a' kincstári kötelezvények engedvényezett e g y e n k i n t i eladás útján, s ezt is csak 67,760 pft. pótolhatlan veszteséggel kaphatá vissza; legújabb időkben pedig jövedelmeinek, jelenleg panaszolt kamrai befolyások által bekövetkezett, csökkenése miatt támadt k. szükségnekről megkivántatott földözletése végett már maga a' város is pénznek elkerülhetlen kölcsönvételére szorultván, midőn a' megkivánt jóváhagyó felsőbb engedelmért folyamodnék, a' nm. m. k. kir. udv. kamra a' kért engedelmet 1832b. ujra olly sérelmes meghagyással adá meg: hogy a' kölcsönt, melly akkor 9000 pftból állott, a' birtokos adózók kamatostul mindjárt jövő esztendőben adó útján fizessék vissza. Ámbár pedig a' város ezen felállított, eddig a' városoknál gyakorlatban nem is volt s az adózó birtokosok tulajdonát végnél-

kül veszélyeztető elv ellen ismételve felirt s megmutatá, „hogy ezen kölcsönnek annak idejében visszafizetésére, a' városnak magának elég ingatlan közjavi levén, az adózók tulajdonához nyulni nem kell, sőt illy eminens joggal a' köz országos szükség idején csak koronás fejedelmünk levén felruházva, a' város köztulajdona megkímélésével a' polg. magánytulajdonhoz másnak nyulni nem is szabad;“ s ezeknél fogvást a' kiadott sértő rendelet visszavételét szorgalmazta; ez mindazáltal még sem vétetett vissza s csak annyiban másított meg, „hogy az adózók a' kölcsönt két részben fizessék meg.“ Innen a' város azt kívánja, hogy a' kir. kincstárnak mindazon kötelezvényei, mellyek még a' város birtokában vannak, váltassanak be annál inkább, mert azok az ismertes bécsi sorshuzásokban valaha kivonandván, a' fels. kir. kincstár pénztét akkor nyereséggel is visszakaphatja. g) Ámbár a' panaszkodó város minden erdősegei, nem ugyan törvény, hanem egy 1747b. kiadott k. kir. rendelet által egyedül közvetlen bányaszükségekre tartatvák fel: azok mégis a' sokszor említett bányagrófi hivatal által (mellynek felügyelése s kezelése alá a' város teljes kirekesztésével rendeltetők) a' bányákon kívül nemesak mindennemű más nem bányá-építvényekre is pusztítva használatnak, hanem azokból még a' város határában is máshova tömördek épületi fa ismérten czeleokra huzoltatik. Sőt e' pusztításon kívül még a' kamrai bányamunkásoknak is a' város legközelebb erdeiből (mellyek azok részire nem is szánvák) évenként 16 ezer ölnél több tűzifa olly fölüllegül adatik, hogy azok belőle minden évben nagy mennyiséget el is adogatnak: míg a' város és adózó polgárai, tulajdon erdeik használatából teljesen kizárva, a' legszükségesebb épületi- fán kívül minden egyéb faszükségeiket máshonnan, sőt még a' város közsükségeire deszkát, léczet, de bányáépületeire megkivántató zsindelyt is a' piacon vagy Besztercebányáról, vagy Körmeöczről drága pénzen kényszerítettnek szerezni. Ezen kamrai mostoha korlátozás mellett a' városi erdők a' bányagrófi hivatal által már annyira elpusztítottak, hogy a' leborotvált térségek, törvény- parancsolt köteleesség szerint, fával beplántáltatni elmulasztatván, néhány év múlva mind kopáron állandnak. A' bányakamra maga is a' város szomszédságában fekvő k. jószágin, minden bányaszükség kielégítésére alkalmas fával bővelkedő, s a' városiaknál sokkal terjedelmeseb erdővel bir, mellyeket már csak a' számos ezere rugó, s a' magánybányapolgárok költségin nyert bányatized (tisza jövedelmeért is az egész, olly nagy adót fizető bányászati szükségel kielégítésére kiválték), s a' városi erdők megkímélésével felhasználni a' kincstárnak tagadhatlan köteleességében állna annál inkább, midőn a' várostól a' határában létező bányáktól még az ugynevezett földesuri fakuzsák (Holzkuxen) is megtagadtatnak, mellyekre a' bányatörvények szerint minden földesur, tehát a' város is, erdeinek elhasználatáért a' határában levő bányáknál jogosítva van; a' bányagrófi hivatal ellenben a' maga nagy erdeiből vágott mindennemű fával a' város, sőt az egész magány-bányászati zaklatásával nyerekedő kereskedést üz. Melly törvénytelen és káros sáfarkodást midőn a' város a' nm. m. kir. udv. kamrának felterjeszté, ezen hivatalos felterjesztése még csak vizsgálatra sem méltattatott. A' panaszkodó város, kir. szabaditékira s földesuri törvényes jogaira, sőt a' törvények egyenes rendeletire támaszkodva, tulajdon erdősegeinek házi igazgatását és kezelését, mellytől csak mult században minden ok és szükség nélkül hatalomparancs által fosztatott meg, ennek következtében pedig minden erdősegei a' leirt módon elpusztítottak, magának törvény által visszaadni kívánja. h) Ugyan a' nm. m. kir. Kamra elnöksége útján, 1839. mart. 27. s ismételve jul. 17k. ezen város főbíráját olly titkos parancsossal szólítá föl: miszerint ez, a' város egyházi védjoga körüli okleveleit, de a' tanács és polgári község befolyása nélkül felközölje. i) A' sokszor említett bányagrófi hivatal már 1835d. óta tisztjei és munkásai lakházaitól (mellyeket mind polgári természetűek levén, csak közterhek viselési köteleességével birhatni) háziadó tartozását, mellyet a' kijelölt évig vonakodás nélkül mindig fizetett, most fizetni rögtön megtagadta; melly az 1842/3 katonai év végeig már 7772 forintra $23\frac{1}{2}$ kr. p. p. rug; s ámbár ezen hátramaradás lefizetése, a' város fölterjesztésére, három izbeli legfelsőbb k. kir. parancs által, legutószor is még 1842. jul. 30d. ezen hivatalnak szoros köteleességét tétetett, ez mindazáltal a' k. k. parancsot „incompetensnek“ nyilatkoztatván, említett háziadóbéli hátramaradását lefizetni eddig is vonakodik. A' háziadó- tartozásnak ezen daczos megtagadtatásából a' város azon 7772 frt. $23\frac{1}{2}$ kr. p. összegének, (mellyet szokás szerint előfordult köz-

szükségekre esztendőnkint részletesen házi pénztárából előlegezett, nemcsak kamatjait veszti, hanem orsz. gyűlési közbenjárás nélkül még az egész summa lehető vesztesége által is ujjérzékeny károsítás veszélyében forog; de még a' többi adózó is, ezen hatalmas rosz példától felbuzdítva, tartozását mindaddig lefizetni szinte tömegesen megtagadá, míg a' kamrai bányahivatal maga tartozását tökéletesen be nem fizeti. k) Ugyanezen kamrai bányahivatal majd építendő vaspályák, majd más bányakivántatóságok örve alatt az 1647: 83d. és más t. czikkek tilalma ellenére már több év óta számos adó alá tartozó polg. telket, földet, kerteket majd magányalku útján kéz alatt megszerzévén, majd törvényes kisajátítás nélkül a' közlegelőből is tetleges erőszakkal elfoglalván, majd az elhagyott bányák omladékain vagy halmazain, mellyekre már a' bányákhoz semmi szüksége, s mellyek azért törvény szerint már a' város közbirtokába visszaestének, tetszése szerint lakházakat építvén, s ezeket zsellérek bányamunkásoknak bérbe adván, midőn mindezt részint a' város tudta s törvényes befolyása nélkül végbevívé, részint a' városnak csak mint „lettdolgot“ tekintélyesen adá tudtára: a' törvényes telekdijakat, sőt magát az elfoglalt vagy kéz alatt megszerzett telkektől járandó közadót is fizetni ellenszegül; miután pedig ez a' telkek volt birtokosin többé meg nem vétethetnek, mind a' közadó fundusát, mind a' város közpénztárát ujra meg ujra rendkívül károsítja. Ezeknél fogvást a' város, mint helyhatóság és határának földesura, az említett kamrai bányahivatal mind a' tetleg megtagadott törvényes díjak, mind az elfoglalt közlegelő- darabok becására, mind a' közadói hátramaradásoknak, a' város törv. székli meghatározás szerinti befizetésére szinte törvény által köteleztetni kívánja. Végre l) Ezen két egyesült városnak minden sérelmei leginkább, sőt majd egyedül onnan származván hogy a' Selmezen csupán kamrai bányák igazgatása végett felállított kamrai bányagrófi hivatal elnöke egyszerűs mind a' hét bányavárosnak örökös kir. biztosa is, mint illyen a' városi tisztújításokat is, bár mindannyiszor kiadott k. kir. parancs mellett, de az 1681: 41. és 1715: 36. t. czikk világos tilalma ellen, önkényes és kamrai érdekei szerint szokta végezni; melly törvényellenes hatalmával im ezen panaszkodó két város mindennemű földesuri jogai kisebbitésére, csonkítására sőt elidegenítésére s kamrai hatalma alá korítására folyvást tagadhatlanul visszaél. A' panaszló két város, fels. urunk mult országgyűléskor az orsz. sérelmekre s kivánatokra 1840. jun. 21röli ígéréte 14dik pontja következtében is, ezen nyomasztó, sőt pusztító, tovább türhetlen örökös k. biztosi iga alól örökre s olly hozzáttétellel valahára föl szabadítani könyörög: miszerint belügyek vagy vizsályaik netalan szükségessé elintézésire (mi azonban kormányzás ki vezetés s fölterjesztés útján is mindenkor sokkal hamarabb kevesebb költséggel, igazságosabb s czelszerűbben történhetik meg) ezentul a' kamrai hivatalnokok teljes mellőztével, csak elismert okleveles, törvénytudó, részrehajlatlan, orsz. közhivatalnokok kir. biztosokká, de csak egyes és a' törvényben meghatározandó esetekre, neveztesse: tisztújításai ezen két városnak pedig a' törvényes világos rendelethez képest, minden biztosi vagy felügyelői tevőleges beavatkozás s önkényes kijelölgetés nélkül, csak a' polgárok közbizodalma szerint teljes szabadsággal s függetlenséggel törvényszabta határidőben s módon vitessenek véghez. Vélemény: E' sérelmek közül az a) pont alatti mult országgyűlés alatt fölterjesztvén, de reá kir. válasz nem következvén, ismét fölterjesztendő lesz. b) c) d) pontok alatt felhozott esetekben a' nm. m. k. Kamrának tiltó parancsa s illetőleg a' város igazai avatkozása által az előterjesztő város földesuri haszonvételei csonkítatván, az innen eredt sérelem orvoslás végett fölterjesztendő. Az e) pontban érintett panasznak jövedőre miképen leendő elhárításmódja a' bányamunkálatban tárgyalva levén, annak felvételétől várni kell; f) szinte fölterjesztendő; a' g) alatt előterjesztett esetben a' panaszkodó város helybeli földesuri haszonvételeinek gyakorlatában akadályoztatván, mint sérelem fölterjesztendő; h) a' felhozott törvény értelmében a' m. k. kamrai elnökségnek a' város igazai avatkozása sérelmes; i) k) alatti esetek által az előterjesztő városnak törvény- s helyhatósági működésében gátlatása sérelmes, fölterjesztetik; l) a' városi rendezést tárgyzó munkálatban előfordulván, itt kihagyatik. — Végzés: Elfogadtatik. (Folyt. köv.)

(A' jul. 19ki ker. üléshez pótlék.) A' központi vasutársaság kérelme iránt az előbbi napokon kimerített tanácskozások után semmi új nem kerülvén elő, szavazás előtt még egyszer ismételték a' két rendű indítvány, mik körül a' viták forogtak. Mindkettő a' balparti vonalt pár-

tolá, 's czélul tüze ki megnyugtatni a' folyamodó társaságot, biztosítani a' statusérdekeit 's e' czélelére mindenik felirást javasolt. Ez iránt tehát kérdés nem vala. A' felírás tartalma iránt azonban különböző véleményű volt a' két indítványzó. Egyik az általa előadott törvényjavaslatot is hozzá kívánta mellékelni 's kimondatni, hogy az 1836ki törvény magában elenyészett, 's annak következtében új engedély új vállalkozásra többé nem adathatik; másik újabb vasutótvények tervezésére 's egyezkedésre a' társasággal választmányt kíván megbízatni, 's felírásban a' balparti vonal-pártolás mellett, csupán azt kérni, hogy mivel a' nemzet e' tárgyban újabb törvények készítésével foglalkozik, ne adassék többé a' régebbi törvény szerint újabb vállalkozásra engedély. A' két indítvány szavazásra tüzetvén, többséget az utóbbi nyert. Továbbá kérdés volt: vajjon a' külön esetekre vonatkozó vasutótvények tervezésére a' pénzügyi orsz. vagy a' kereskedelmi kerületi választmány bizassék é meg? Többség az utóbbi pártolá csak azért is, hogy a' RR. kezdeményi joga e' tekintetben is tisztán megőriztessék. De nem így a' tárgyalás alatti kérelemre. Mindnyájan pártolák, hogy ez irat a' pénzügyi orsz. bizossághoz utasítsassék, melly hazánk közlekedési rendszerével különben is közelről foglalkozik. E' választmány fog tehát a' központi vasutótvénnyel alkudozni: minő kölcsönös kedvezményeket kíván viszont adni a' státusnak azon biztosítékokért, mik közül egyet a' folyamodásban is kér, 's mikre az 1836ki törvény szerint, mellynek őtalmá' alatt alakult, igényt nem is formálhat. Szóba jött: adassék e' különös 's minő utasítás a' választmány-nak? 's midőn nemelylek a' balparti társaság egyedüli pártolását kívánák kimondatni, egy m. követ felírásban sürgető kijelenteni, hogy a' RR. különösen a' hirlapilag hirdetett bécs-győri, törvény őtalmá' alá különben sem eshető, mellékvonalról is kéri megtagadtatni az engedélyt. E' javaslatok fölkeltek mindazon szenvedélyeket, mik előbbi napokon a' jobbparti vonal mellett oly tüzesen csatáztak. Mondák hogy e' javaslatokban nagy igaztalanság rejlik a' dunántúli érdekekre nézve, hogy pártvédelemből indulni nem szabad 'stb. a' tanácskozások érdvénye köv.: miután a' RR. az 1836ki ideiglenes törvényt még ez országgyűlés alatt okvetlenül változtatni 's a' nemzet szükségének inkább megfelelő intézkedésekkel fölcserélni ohajjták; miután továbbá olyas mozgalmak iránt lettek figyelmesekké, mik által az általok pártolt 's a' nemzet érdekében mindenek felett hasznos balparti vállalat veszélyeztethetnék: kéri ő felségét, hogy ezental az 1836ki törvény jótékonyágát egy vállalatra se terjesztvén ki, az engedélyt mindeniktől, különösen pedig azon bécs- vagy bruck-győritől is méltóztassék megtagadni, mellynek részéről az érintett mozgalmak tapasztaltak. E' körülmények üzenetben is megérintvén, utasításul fognak némileg a' választmány-nak is szolgálni.

232. ker. ülésb. jul. 20k. napirend: az átmeneti börtönrendszer hitelesítése után, mellynek kidolgozására jegyző Szemere volt megbízva, az indítványok sorozása; olvasták tehát az első indítvány az ítélőszékek rendezése, 's a' törvénykezésnek a' közigazgatástól elválasztása iránt, melly hosszú közbejött vita után előlegesnek kimondatott. 'S aztán következtek: a' tárnokszék, kerületi táblák, uriszékek eltörlése, a' szolgabírói 's alispáni bírások megszűntetése, cassatorium forum állítása, 's a' törvényelőtti egyenlőség kimondatása. Továbbá, hogy a' curián orsz. gyűlés alatt is folyjon minden per; kívántatott ezután az árvaszéki napdíjak nem a' házi-pénztárból fizetése. 'S itt megemlítetett mikép: a' csődperki költségek rovata is helytelenül fekszik a' házi-pénztáron; 's midőn némelylek szükségesnek tarták, hogy a' törvényhozás általában szenteljen egy pár napot e' pénztár rovatai kiigazítására: egy m. követ botrányosnak mondá, hogy a' csőd alá került t. és nagyság urak még bukásaikkal is terhére vannak a' szegény adózó népnek. A' rendi többség t. i. 23 megye 18 ellen, ez indítvány okát a' bíróságok általános rendezésével hozá kapcsolatba; 's a' rendszeres munkálatok örvényébe fojtá. A' kettős esküvést, mint erkölestelenségre vezetőt, sokan ostromlák ugyan: az oldalvállalat eltörlése mindazáltal e' helyen mellőztetett. Szóba jöttek a' mezői rendőrségi esküttek is: 's hogy ők is az előleges indítványok közé tartoznak, 's 23 megye 13 ellen, a' pénztárkiméltetés ellen is azon okból határozá el, mivel, állításuk szerint, esküttek nélkül a' szolgabírák olyanok, mint a' harang ütő nélkül. Ellenben az esztergomi érsektől azon hatalmat, miszerint a' kir. táblához ülőket nevezhessen, elvenni nem akarta 24 megye 15 ellen. A' végrehajtást gátló parancsok megszüntetését, 's a' decretumok okokkal támogatását is a' törv. székek rendezésére halaszták. A' 233d. ker. ülés, július

22kén köv. indítványokat szemelt ki előleges tárgyalás végett: a' szóbeli törvénykezés javítását; a' decretalis napok megszüntetését; az orsz. gyűlés rendezését 21 megye 16 ellen hiszi még a' jelen körülmények közt is kívánatosnak; midőn az ezzel kapcsolatos népképvisel kérdésének csupán 9 megye tulajdonita előlegeséget. A' népképvisel elhalasztására 29. megye szavazott. Szóba jött ezután a' káptalanok országgyűlési szavazata, mi a' sérelmek közül ide az indítványok közé utasították. 'S itt egyetlen szótöbbséggel (23 megye 22. ellen) ismét elhalasztott az országgyűlés rendezésére. De hiszen az országgyűlés mindenek előtt fog rendeztetni? a' többség e' vérmes reményében azonban nem osztóznak számosan azok közül sem, kik előbb sürgeték a' rendezést. Ezek most az egyházi rend szavazatát helyezték mindenek fölibe, okul említvén az 1680ki törv. czikket, az egyházi rend nevelési érdemeit 's birtokát. Ezen okokra többen válaszoltak, de B. követe, kit küldöjje a' papi szavazati jogról szóló törvényvel visszautasítanának Pozsonyba, előbbvalónak tartá még a' megyék, kerületek 'stb. szavazat-arányát elhatározatni. Még a' városok rendezésének sem tudjuk, ugymond, jövendőjét, várjuk ezt be: különben is azon jogot, melyet az 1608ki törvény szerint bir jelenleg az egyházi rend, senki sem kívánja most bántani. De e' tábla képviselaten alapszik, 's kit képvisel az egyházi rend? Mint földesurak a' megyék által, befolyásukat tekintve is, bőségesen képviseltek; pedig még e' földesuraságról is, mennyiben legyenek t. i. tulajdonosi azon javaknak, miknek jövedelmit kezelik, sokat tudna egy bántási követ mondani, 's előtte az is kétséges: vajjon érdem e', 's jutalomra méltó e' nevelés körüli fáradozásuk is? kit képviselnek tehát? két, három kanonok ugymond, a' 4diket, vagy 5diket elküldi közénk: ez egész képviselők alapja. 'S mind más volt addig, folytatá egy másik megyei követ, míg világi dolgok kezelésével is terheltek; ezek alól már fel fognak mentetni; minden világi megbízatásuk mások által olcsóbban fog teljesitetni; így p. o. ha behozatik a' telekkönyv, még örökvallomást sem teszünk előtök. Mint tisztán egyházi dolgok kezelőji pedig, világi dolgokba avatkozást nem követelhetnek. Ez okokból hiszi egy más megyei követ, hogy ha megkezdik is az izgatást az egyházi urak, mikent a' városok izgatása csak 3dik országgyűlésen termi meg gyűmölését 'stb. Egy káptalani követ a' sérelmek közt orsz. ülésben bőségesen ígerte választat mindenekre. Addig megnyugszik a' végzésen, mi által szavazatuk kérdése az orsz. gyűlés rendezésére lön elhalasztva. Előlegesek továbbá azon intézkedések, mellyek a' már kész törvény-czikk hitelesítése 's országgyűlés után azonnali ki nyomtatása által a' nemzetet minden becsúszható hiba ellen biztosítják 'sa' concertatio megszüntetése. E' részben ugyan, miután törvényes alapja nincsen, egyszerű határozattal is segíthetni remélnék. A' gyorsírásnak közönségesen tanitattása; hogy a' magyar testőrsereghez, mellynek fentartási költségeire a' polgárok is adóznak, ezek gyermekei is alkalmaztassanak. Pesten rendőrség szabályoztatik azon esetre, ha a' városok rendezése nem törvényesitetik. Magyar hadseregbe magyar tisztnek neveztetése; 's ha a' büntetőtörvénykönyv, mint tervezve volt, be nem hozathatik, a' katonai kihágások iránt különrendelkezés; a' nemesi felkelés és táborozás tisztába hozatala 's korszerű rendeztetése azért is, mivel ürügyül szolgál azon alapos vád ellen, hogy a' magyar nemes, ki hajdan vért pazarlá honaért, most fillér eivel is fösvénykedik; a' tizednek, mint ez idő szerint már igen fölösleges, gazdasági tekintetben pedig rendkívül káros adóznak, eltörlésztése, v a g y megváltása; a' s a j t o i v i s z o n y o k elintézése, mihely, állításuk szerint esküttszék szűkséges; a' görög nem egyesültek, főleg a' hajduvárosi gör. egy. vallásuk magy. egyházi szertartásainak nyelvünkre fordittatása, mit magok ohajtanak, de költségek nincsen; 's végre hivatal-és birtokképeség minden hazafinak! 'S ez nem talált nagy ellenszegülésre, majd általánosan ohajták a' RR. minél előbbi tárgyaltatását. Csapán egy megye követe kívánt a' birhatás kimondatását előlt hitelbankot; 's egy pár megyei követ látta ezt egybefüggőnek az ösiség kérdésével. Erre azonban válaszoltatott többségi egyértelműséggel hogy az ösiség családot, a' birhatlanság osztályt illető jog, az ösiség alapja: balul értett családszeretet; birhatlanság: gyűlöletes kizáratása egyéb osztályoknak. Csapán eredvényben testvérek az ösiség és birhatlanság, de mindkettő előlője a' hitelnek csökkentése a' nemesi birtok becsének.

234. ker. ülésb. jul. 23án bemutatá az elnök a' m. t. társaság munkálkodásáról 's pénztára állapotáról szóló jelentést továbbá az eszékbródi csatornatársaság folyamodványát, melly a' pénzügyi választmányhoz utasít-

tattott. Előleges indítványok köv. szemeltettek ki: az orsz. és alapítványi pénztárakról kimerítő számadás terjesztessék az országgyűlés elibe; úgy szinte a' magyar testőrsereg pénztáráról is; az előfogatóság országosan rendeztessék; a' k. egyetem anyagi és szellemi állapota vizsgáltsassék meg, 's korszerű javittatása iránt tétessék intézkedés; az 1836: 36. t. czikk, melly a' vízi munkálatról szól, úgy igazittassék, hogy a' vele járó terheket azok viseljék, kiknek érdekében áll azon munkák véghezvitele; a' szarvasmarhák közti ragály akadályoztatását tervező mult hongyülesi javaslatok törvényesitessenek; a' Theresianum nevelő-intézet Magyarországra tétessék által 's belé protestans növendékek is vétessenek föl. Más földén vadászni általában tilos legyen; jég- és tüzkármentesítő intézet állittassék a' hazában; a' világos örökösödési, szóbeli és váltótörvények czelszerűn módosítottassanak 's javittassanak ki; a' Bártfa város ellen lefolyt Hrabovszky-féle pör czikkeztessék ki; a' választás alá eső orsz. hivatalokra tett kijelölésről, hogy küldőkkel közölhessék, jó előre értesitessenek az alsó tábla tagjai; a' lotteriák tiltassanak el; országos adatgyűjtő hivatal állittassék; a' községek számadásai a' megyék által vizsgáltsassanak meg. Volt még számos egyéb indítvány is, mind érdemes előleges tárgyaltatásra; de mégis mellőztetének, mivel részint a' már kész választmányi munkálatokban, sőt t. javaslatokban is foglaltatnak, részint most vannak, mint az egész adóügy, választmányi tanácskozás alatt.

Július 24kei ker. ülésben hitelesítés folytán, az üzenetben, vonatkozólag a' financialis választmányhoz utasított eszék-bródi csatorna-társaságnak az orsz. RRhez bonyultott folyamodására e' szavak után: „két rendbeli folyamodásokat“ betéteztet: „nemkülönb az eszék-bródi csatorna-társaság folyamodását 3. 4. 5. alatt.“ A' felírásban pedig, e' szavak után: „bécs-gloggnitzi társaság czimével váltotta fel, legközelebb azonban“, következők iktattak be: „a' középponti vasutótvénnyel igazgatóságának alatt ide csatolt folyamodásábul“; ugyan a' felírásban, az „1836: 25 t. cz.“ után álló „értelmében“ szó ezzel „következtiben“ cseréltetett fel. Hitelesítés végeztével P. követe említést tön, miszerint az érintett üzenet 's felírás keletkezte óta jelentés adatott ki, mellynek értelmében a' bécs-gloggnitzi társaság a' félbenzabadt vasutovonalat Magyarország felé folytatni szándékozik, e' hirtetvényt ugymond, mennyiben börzejátek, am lassák következményit a' vállalkozók, de mennyiben az a' biztosítás kérdésébe vágna, káros lehet. Az érd. követ az általa említett körülmény felőli nézeteinek előadását, a' fenebneknek orsz. ülésben leendő fölveteli alkalmára ígerte meg. Ezek után az elnökség több megye újabb indítványit 's Bakabánya sérelmeit mutatta be. Olvastatván az indítványok, közakarattal előleges tárgyalás iránt következökre nézve nyilvánult: az 1807: 20ka nem eszközlővén a' futóhomok elfojtatását 's annak beültetése iránt az ohajtott sikert, az illető futóhomok birtokosai törvényhatósági uton kényszeritessenek annak beültetésére. Mosonym. előterjesztése, miszerint adózó népe által 1792től kezdve részről az ellenséges sergeknek hadi adóképp tett kiszolgáltatásokért a' kir. kincstár általi kielégittetést sürgeti; 's ez más illető megyékre nézve is elfogadtatott; a' helységi jegyzők állása biztositassék; a' zágrábi püspökség és káptalan jobbágyinak az ugynevezett udvari gróf minden ellenörködés nélküli bírósága alóli fölmentetése, 's ezen bíróságnak a' földesuri hatóság alá tartozó többi lakosság ügyeire fenálló uriszékre átruháztatása; az egyházi adományosok özvegyei és hajadonainak is az ország nemesi özvegyei 's hajadonainal egyenlő jogokkal bírása; Somogyinak a' homoeopathia tanitattása végett a' pesti tud. egyetemben kórházzal egybekötendő nyilvános tanszék felállítás; Nyitra-nak Kliegl gépe orsz. pártfogás alá vétele; Vasnak az 1840: 25 t. cz. módosittatását tárgyzó indítványaik elfogadás végett kiszemeltettek; egy m. nek azon indítványa pedig, miszerint az Ausztriában fenálló gyakorlat, mellynél fogva ki ott örökségi vagy más uton birtokhoz jut, Magyarországra jöveteli esetében kész pénzre fordított örökségének bizonyos részétől megfosztatik, az illető hatóságali egyezkedés után szüntessék meg, olyanképp lön elfogadva, hogy vagy egészen szüntessék meg a' felhozott gyakorlat vagy Magyarorszában is hasonló létesitessék.

A' július 25kei ker. ülésben a' kiszemelt indítványok sorozata feletti tanácskozások, mellyek folytán az elfogadott indítványok köziratra fognak adatni, bevégeztetvén; tárgyalás alá a' sérelmek és kívánatok Vdik vagy is a' rendszeres munkák megvizsgáltságára vagy külön teendő indítványra utasított vagy fölterjesztésre alkalmasoknak nem itélt sérelmeket 's kíván-

hatokat tartalmazó osztály vételt, mellyből a 15. szám alatti kezdve olvasottak közül a 15—22. szám alá sorozottakra beadott választmányi vélemény helybenhagyott; Biharmegyének a 23d. pontban a pénzbeli magányviszonyok elintéztetése iránt előadott, valamint Borsod, Mosony és Arad megyéknek szintazon tárgyra vonatkozó kívánatát illető választmányi véleményről eltérőleg, azon pontba foglalt kívánatoknak az irántuk már keletkezett felírás 's válaszok leiratása után előleges tárgyalás alá vétele határozatott el. Az 50d. számig bezárólag tárgyalatra adott választmányi vélemény elöl fogadva. Az 1edfél órákor kezdetet orsz. ülésben a ker. einökség személynök ö excjának a vasutvonalak iránti üzenetet 's felírást osatolványakkal együtt átnyújtá; ezután ö excja országunk mélyen tisztelt királynéjának névnapja ünnepélyesítésére jul. 26kán tartandó istentiszteletre hívá meg, 1 órákor pedig elegyes ülésbe vezető a Rket; mellyben nádor ö fsge. az orsz. pénztárak állapotjáról jelentést nyújtá be, melly Széll itélőmester által felolvasatott 's k. személynök ö excja kérelme következtében ki fog nyomtatni.

Legújabb. Jul. 27k. frdi 183d. ülésb. több rdi üzenet felolvasatása után a bánya-örvény iránti 2d. üzenet vizsgáltatott, mellynek némely pontjait több vagy kevésb módosítást szenvedtek; a színtezen napi orsz. rdi ülésb. a II. vagy is egyes megyék sérelmei 's kívánati tárgyalattak a 11d. ponton vagyis Temesnek a katonaság kicsapongása miatti panaszán kezdve, melly valamint a következő 11—23. pontra tett választmányi vélemény 's kerül. végzés megállapított; a 24d. pontnál az esztergomi káptalan sérelme 's kívánata a káptalanok szavazatára nézve hosszas vitára nyújtott alkalmat. A kápt. követek egymásután szónoklának nyomos kutatást 's buvárdokást tanúsítva a t. vénykönyv oklevelekben, mindazáltal megmaradt még is a kerül. végzés; a jul. 29d. ker. ülésb. az Vd. osztálybeli sérelmek közül elfogadtatott a 66, 74, 82 és 95. szám alatti. kihagyatott a 96d. a többire nézve a választm. vélemény helybenhagyott. A szintazon napi 184d. orsz. rdi ülésb. a III. 's IVd. osztályú sérelmek részint hitelesítettév részint tárgyalatván azok kerületi szerkezete megmaradt a jul. 29d. frdi ülésb. pedig tárgyalásra került a közép-ponti vasut folyamodtára kelt rdi üzenet 's felírás mellyek felkiáltás által fogadtattak el Nádor ö fens. felszólítatni kívánván a Rket ez iránti törvényjavaslatjok minél előbbi elkészítésére; ezután a sérelmek 's kívánatok II. osztálya vétetvén föl az 1s pont megtartatott, a 2d. nem fogadtatott el, a 3—10 megmaradt Temes kérelmére az 11d. pont alatti felírás elfogadtaték úgy a 12—16 pontnál adott választmányi vélemény is, a 17dikre felvilágosítás kívánatik; jul. 30kára a sérelmek 's kívánatok folytatása 's az orsz. gy. szállások iránti üzenet 's felírás tárgyalatása tűzetett ki napirendül.

(Magyar gazd. egyesület.) Hazafiai édes örömmel tapasztalván az egyesület a jótékony hatást, melyet az ezüst érdempénzek osztása két év óta ország-szerte a gyümölcstenyésztés előmozdítására eszközölt, sietünk ezennel közhírré tenni, hogy ugyan e' czélra folyó évre jövő novemberi közgyűlésen ismét érdempénzek fognak kiosztatni, ha alkalma és szerencsége leend az egyesületnek e' mezőn egyes hazafiak kijelölt érdemei ö ismét meggyőződni. Minél fogva ezennel minden rendű polgári hatóság, egyházi és iskolai előljáróságok 's gazdasági főkegyesületek tisztelettel 's hivatalosan felszólítatnak 's kéretnek, miszerint ne terheltsenek a m. gazd. egyesületet azon férfiak iránt, főleg a lelkészek és néptanítók sorából, kik a gyümölcstenyésztést körükben faiskolák 's elméleti és gyakorlati oktatás által előmozdítani ez évben buzgón igyekeztek, a bizonyító oklevelek szives beküldése mellett minél előbb értesíteni. A bejelentések határnapja f. é. október 15dik napja 's a levelek az egyesület titoknokai hivatalához (Üllői ut, gr. Károlyi ház) utasítandók. Ez uttal figyelmeztetnek egyszersmind a kertharátok, miszerint 2) a középponti orsz. gyümölcskertből jövő őszszel a legnemesb ősi barackfajakkal az eladás megkezdetvén, kik onnét magoknak fákot szerezni ohajtanak, ez iránt szándékukat vagy magányos alkalom, vagy postán bérmentve f. é. novemb. 1s napjáig bejelenteni sziveskedjenek. Egy csemetének ára a részvényesek számára 10 p. kr. a idegeneknek 20 kr. van határozva. Az eladandó barackfaják jegyzéke a „Magyar Gazdában“ legközelebb fog közöltetni. Kéretnek továbbá 3) Azon tisztelt hazafiak, kik még a le'olyt 1842d. és 1843dik években az orsz. középponti gyümölcskert számára részvényeket vettek át, 's kik közül némelyek közlöttek már aláírókat is részvények megküldetése nélkül, ne terheltsenek az ivatek, ha további remény aláírók gyűjtéséhez nem mutatkoznak, üresen vagy pedig a netalan történt aláírókat bejelenteni 's a begyűjtött részvényeket biztos alkalommal megküldeni. 4) A „Gazdasági Kistűkör“ második kiadása legközelebb pesti aug. vásárra okvetetlenül meg fog jelenni, egy részben átdolgozva 's mintegy 3 nyomatott ivnyivel pótolva. Mire lelkes földesuraink, az iskolai előljáróságokat, főkegyesületeket és néptanítókat az on megjegyzéssel figyelmeztetjük, hogy a tetemes bővítés és átdolgozás dacára is a könyveeskének eddigi ára husz krajczár pengőben meghagyatik és az száz száma 20% elengedéssel fog áruulni. E munkácska egyébiránt megmaradván eddigi népszerű népi iskolai nyelve, tartalmánál fogva az öregebbeknél is haszonvető 5) A „Magyar Gazda“ mult félévi előzetőinek megnyugtására

ezennel közhírré tétetik, hogy a kedveskedésül ígért 's ábrákkal kísért leírásából a legnevezetesebb régi és t. karmányfüveknek a hátralevő részt az ábrákkal együtt, mihelyt ezeket az illető kömetszőtől veendjük, posta útján ki fogjuk szolgáltatni; ez alkalommal egyszersmind a tisztelt előzetőket különösen arra figyelmeztetvén, hogy kik folyó év végeig állandóan a fencsirtett lapokat nem tartják, az „Okszerü Kalauz“ második kötetére, mint tiszteletbeli ingyen-járadékra, számot nem tarthatnak. Pesten jul. 15kén 1844. Török János, egyes. titoknok.

Bácsmegeyel közgyűlés (folyt. 's vége.) 3) A részek visszacsatoltatása iránt érkezett kir. leirat, mint-hogy abban az orsz. kiegészítést érdeklő egyik fő sérelmének rögóta sürgetett orvosoltatása 's az 1836: 21. t. czikk fogatnaba vétele biztosítottik, örömmézzel fogadandónak nyilvánítottak. 4) Ellenben a vallás tárgyában jelesen a v. házasságokból születendő gyermekek melly vallásbani neveltetésök iránt mart. 25kén kelt k. válasz a megyének ez érdemben az anyautasítás 5. 's a tavalyi oct. 2ki közgyűlésből adott pótló utasítás 2. pontjaival összevetetvén, őszintén kimondatott, hogy a közös haza külön vallásu de egyiránt hű polgárai közt a boldogságra nélkülözhetlen béke 's egyesülés helyett a vallási surlódások által a hon köz-kárával tulfeszített ingerültség lecsapítására nemcsak semmi reményt, hanem új vizsgálódásra nyujt alkalmat, 's valóban nem kis aggodalommal tölték el a RR. keblét az e' tárgyú kir. nézetek; mert a) az ugyanez érdemben kelt 's tavaly jul. 5én kiadott, de a RR. által e' megye megegyezésével is el nem fogadott kir. leirattól, mellyben ö Föls. arról, hogy a v. ház. születendő gyermekek atyjok vallásában neveltsenek, nem idegen ugyan, mindazáltal előbb a felek közti egyezkedés kiseretesség meg, 's a közönséges szabály teljesítésének csak akkor legyen helye, ha a felek különben meg nem egyezhetnének, visszalépést lát; b) mert általa a valóságos vizsgálódásokra oly számtalan alkalmat nyujtott reversálisok a kötetendő vegyes ház. tévítő akadályaira törvényesítettének, végre c) a k. javasolt egyezkedésnek a házaselek által történhető megszegési esetében a gyermekek neveltetéséről nincs téve intézkedés; ezt pedig közálladalom boldogsága alapjának: t. i. a valóságos 's erkölcsiség veszélyeztetése nélkül a status sem türheti 's türnie nem is szabad. Innét követünk az 1839d. nov. 9d. orsz. gyűlésből fölterjesztett fölírásra a felerigült kedélyeket megnyugtató kir. válasz még ez országgyűlés alatti kiadatásának buzgó szorgalmazása meghagyatott. 5) Turmező kerületének Zágráb megyéből leendő kikebelezetése 's önálló hatóságot képezendő független közigazgatásának valósitása tárgyában, miután a hasonló ki- 's bekebelezési kérdések mindenkor az illető hatóságok kellő meghallgatása után intézethetők, oda utasítottak követünk, hogy ennek eszközzésére orsz. biztosság kiküldetését indítványozzék. 6) A népnevelés ügyében az 1. fejezetbeli 13. §ra, hol a vallásbeli felekezetek a jelen népszámhoz közelítőleg arányozva méltányosság tekintetéből is, a római 's görög katolikusok együttértve 9. a helvétvallásnak 4. a n. egyes. görögök 3. az ágostaiak két, népiskolatanítókat képező, intézetnek föllállítására kötelezettek, követünknek meghagyatott, hogy miután hazánkban a katolikusok hét, a többi hitfelekezettük pedig összesen öt millió főt számlálnak, a népszám levén elvül kitűzve, figyelmeztessék az orsz. RRket, hogy az elősorolt népszámhoz arányozva szorgalmazzák az érintett iskolák létesítését. A 38d. §ban előterjesztett tanítási tárgyakra nézve a két évi kiképzési határidő helyett három évként léptetése sürgetessék. A 3. fejezetbeni 69. 72. 140. 165. és 195. §bani javaslatra nézve, noha e' ns megye a szabadság törvényit szem előtt tartva a folytonos adózásnak bármilyen alatti elfogadtatását határozottan ellenzék, de mivel még is a korszerű intézetek létesítésére szabad ajánlás utján járulni késnek nyilatkozott, tekintve a népnevelés eddigi szomorú pangását, követit oda utasítá, miként az érintett §ban kijelölt 's a kiváltságos rendre rovandó bármilyen névre keresztelendő örökös adózást el ne fogadjanak, mindazáltal nyilatkoztassák ki, miszerint e' megye ideigleni szabad ajánlás utján ezen népnevelési intézetet létrehozni 's föntartani nemcsak nem idegenkedik, sőt a kerületi választmány javaslatában tervezett pénzoszegnek nagyobb száma menő, de nem folyton fenmaradandó aránylagos fizetésére nézve beegyezik 's annak létesítésére áldozatokkal is kész járulni. 7) A kereskedési 's azzal kapcsolatban levő tárgyakra nézve határozatott, hogy az e' kérdésben kiküldött orsz. választmányi javaslatra közlendésével az ez iránti utasítás tervezetének kimunkálása az annak idején leküldendő finansialis választmányi javaslatára egybevetésével leend intézendő. 8) Szab. kir. városok rendezési tárgyában a földi táblának módosítása elfogadtatván e' földi változtatás küldetett

utastatásul. 9) Fiume és Bucari szabad kerületek iránt a követeknek meghagyatott, hogy hazánk kereskedésének e' fokhelyeire, azok állását tekintve, biztosítandó legcsekélyebb körülményekre is legnagyobb szorgalommal figyeljenek 's belátásuk szerint e' megye elveihöz irányzott észrevételekkel járuljanak. 10) A bányatorvényre nézve alkalmaztassák magukat követünk a tanácskozásokból kifejlő elvekigazán megfontolt látásuk szerint. 11) A zsidó- emancipatio iránt, mivel időközben köztudomásra jutott, hogy e' nevezetes kérdés tárgyalatása 's megvitása országosan kiküldött kerületi választmányra bízott, ennek javaslata bevéatni ajánlatott. E' tárgyranéve kibovási jóslatom szépen teljesült. 12) Somogy az 1802: 24. t. czikknek kor kívánatához változtatását a vadászatra nézve gyakorlat iránt törvényileg kimondatni kívánván, nem nyert pártoltatást. 13) Zala a gyors irás behozatalára nézve pártoltatván, utastatásul adatott, miszerint a pesti tudom. egyetemnél, mint ugy is elég jövedelemmel ellátottnál a gyorsirás rendszeres tanítása állapítottassék meg; 's kitűnő érdemei tekintetéből Hajnik Károly első tanítónak ajánltassék. 14) Pestnek a testgyakorló intézet megalapítására tett felszólítása az anyautasítás értelmében tudatul vételt. 15) Pozsegamegyének b. Gramont Ferencz alvezetes honfussitattásat kérő levele, díjfizetés és szavazat nélkül pártoltatott. 16) Szatmár az országgyűlési ifjuság kicsapongásai korlátoztatásában intézkedésre híván föl, ez iránt már rendelkezünk. 17) Szepes megye b. Wildhurg Mórícshonfussitattására rokonszenvet nálunk nem talált. 18) Hont és Középszolnok Széchenyi István gróf telekdija pártolására szólit fel, a finansialis választmány javaslata elérkezetiig szinleg fontolásra méltatott. 19) A hajdukerületi szerkezet tárgyában főnebb intézkedtünk. 20) Arad a katonák kicsapongására törvény által korlátot vonatni indítványozván, pártoltatást nyert. 21) Szabolcs, a megyei kihágások tárgyában tendő indítványát kérvén pártoltatni, viszhangra talált. 22) Turóc az adó elleni törvényes eszméket pártoltatni kéri 's e' tárgyban a kis Turóc a nagy Bácsot hatalmas védjének 's elválhatlan barátjának tisztelheti. 23) Bihar az izraeliták emancipatio tárgyában adott utastatásra pártfogást keres; főnebb e' tárgyrul már intézkedtünk. 24) Szabolcs Paget János ezredesi honfussitásra ajánlja, díjfizetés és szavazat nélkül pártoltatni határozatott. 25) Esztergom Kliegl József betűszedő 's osztó gépének orsz. költségen létrehozatalát pártoltatni kéri. Kliegl József bácsmegeyi szülöttnek remek találmánya orsz. pártoltatásra ajánltatik. — 26) Azon figyelmeztető buzongást, melly a jobbagyi telken lakó nemeseknek, 1835d. év óta fenmaradt adói tartozása beszédetése miatt emeltetett, szép sikerü eredmény koszorúzá, mert már mintegy tizennyezer pengő forint befizetett, le-hullván imigye az arany szabadsági homály 's a nem fizetési szemfényvesztés „biztosan reményelhetni, hogy a még hátralevő 4071. pgő forint is pontosan behajtatik, ha hivatalos legyezések helyett, birói tekintély alkalmaztatik; mi közgyűlésileg elhatározatván, jóslatom szerint megkezdett buzgó tiszti eljárás jövő közgyűlésre meghozandja a letisztázást. 27) A nemzetiség 's hazai nyelv iránti lelkesülés terjedésének kedves példájával lépett elő a bajai német gránátos diszruhás polg. katonaság, midőn előbbi nevezetetését „német“ szó helyett „magyar“ czímmel fölvaltva, ez évi sz. háromsági, 's urnapi egyh. ünnepelekkor már magyar parancsszó mellett tisztelgett. Mit Pest 's más városokban is minél előbb bekövetkezni reménylünk. Üdvözlét a diszes társulat lelkes tiszteinek, 's e' pályán a többi buzgó társatoknak is! 28) Aug. 12kén fenyitő; sept. 9én polgári törvényszékünk; oct. 14kén évnegy. közgyűlésünk leend. A marhahus ára 11. v. kr. maradt. Sebők.

↑ **Esztergom.** Julius 10kén meglepő nagy örömmel telt el szívünk, országunk hprimását gőzösrül leülelhetvén; főpásztorunkat a gondviselés országos küzdhelyéről azért látszott egyházi kormányzékére átröptetni, hogy övéji bánatát enyhítse, mert m. Kollár István urat tribuniczi czimes püspököt, káptalanunk nagyprépostját 's kanonokját, ö cs. k. Fölsege tanácsnokát, esztergomi érsek- helyettesét Julius 13ki reggeli 11 órákor, miután 9 órákor a sz. zolomást vidám ahittal, 's 10 órákor ö hgségénél udvarlását végezte, gutaütés következtében élte 80dik évében ez életből az ur a sironi világra szólitá, 14kén délesti 5 órákor a hprimás temette a vári egyház fényes boltjaiba, a nép ezernyi ezere a jámbor, jó szívű, tudományos püspök iránti tiszteletét a hitatos kísértével tanúsítá. A székesegyház építése jelesen halad, már kupja boltozatát kezdik, a dunafelöli homlok kész, külszínét ecsetelik, a sanctorium fedve van. A kapcsolatban leendő seminariumot az idén szinte folytatni kezdék. Ha e' nemzeti

diszemlék iránt olly lelkesedést tanusítva a magyar, mint az áldozatokban szinte fáradhatlan német atyafiak a' kölni templom irányában, ugy e' roppant költségeket nyelő remekmű gyorsabban is készülne. Szavakban igen, de tettekben nem igen szeretik honfiaink utánozni az annyiszor fölpéldázott mivelte külföldet. — Városunk közepén egy tócsa gőzölge, neve: hév víz, mert meleg, ezt a' törökök híres fürdőül használták 's azóta rendetlenül, majd haszontalanul bűzhödt, fetrengett, a' ft. káptalan mint N. szombatban, száműzöttén Jelezen környéke jólétén munkálkodott, ugy jelenleg Esztergomban is nagy áldozatokkal folytatja kegyeskedését, a' tenjegyzett hév vizet boltozat alá szorítá, derék fürdőket emelt 's így a' posványból nevezetes gyógyintézetet, mert vize langymeleg, kénes, vasas, mész és kesersós, sok nyavalyában igen üdvös. Így a' papi jószágok még is igen sokban áldástermők. Igen különös, hogy a' Pesti Hirlap illy egyházi szeretet és bőkezűség alapította intézeteket eddig nem igen szeretett hirtelni; reményljük a' méltányos új szerkesztőtől, hogy megadja mindenkinek a' magáét.

Hevesmegyei közgyűlés. Folyó évmásodévnegyedi közgyűlésünk nem számítható a' népesek közé, 's így is el lehet róla mondani, nem annyira bevégeztetett, mint inkább eloszlott. Vitakozás tekintetében sem volt különös érdekű, miután a' fontos tárgyak többnyire választmányhoz utasítottak: így a' telekdij is, mire nézve elváratik véleménye az orsz. közszükségek fődízhetése iránt tanácskozó orsz. küldötségek. E' határozat ugyan nem abból keletkezett, mintha hevesiek az adó feletti vitakozásokat kikerülni ohajtanák, vagy az erre vonatkozó kérdéseket. Igaz, volt olly szerencsétlen korszaka, midőn egy azon idő óta nem is látott üstökösű vezérszóra származott kortestőmeg rivalgása után kimondá a' „nem adózunk” at; de a' kortések kora Hevesben elmúlt, és az értelmes közvélemény meg van győződve a' fizetésbeni közrészvétel szükségéről; most előleg azonban valamit határozni épen szükségtelennek tartja, míg az orsz. küldötségek bizonyos adatokon épülő véleménye elő nem kerül 's így eldöntő határozatnak alapul szolgálhat; mikor hiszem megyénk azon dicső megyék sorában fog állani, mellyek a' hon szükségének fődözésére filléreiket oda ajánlandják. Egyéb országos érdekű tárgy között legfontosabb a' vallás tárgyában érkezett k. k. leirat el nem fogadtatása, Heves e' részben az orsz. rendek nézeteit pártolja.

A' megyei ügyek között legélelénkebb tanácskozás (főleg meddig lármasnak mondhatók) folyt a' győnyösi tisztújítási kicsapongások ügye felett; az eset ismeretes már hirlapokból, 's ezért újra leírni nem szükség's borzasztóbb, mint sem az olvasónak gyönyörködést szűlne; vessünk tehát fátyolt reá 's várjuk el, míg a' most kirendelt nyomozó választmány munkálatát beadandja. Az adózás tárgyában is keletkezett egy határozat, melly az adózók vagyonainak szoros összeírását rendeli. Valóban igen üdvös határozat, csak pontosan hajtassék végre, mert semmi sem terheli a' népet annyira, mint az adó igazságtalan kivétele; az összeírást azonban nem helyhatóságokra, hanem egy megyei küldötségre kell bízni, melly munkálkodásában mindenütt egyenlő lelkiismeretességgel járjon el, különben a' végzés áldást nem hozand, mert a' vagyon (érték) azon egyedüli, mire adót vetni igazságos és az országban elveivel megegyező; pedig milly különös, épen ellenkező történik: a' szorgalmas (főleg a' műiparos osztályból) súlyos adóval terheltetik, míg a' rest, korhely csak keveset fizet, mint szintén aránylag a' vagyonos-gazdag emberis, mi sehol sem tűnik fel annyira, mint épen Heves városaiban. Néhány év előtt azon szerencsétlen határozat keletkezett itt, miszerint adó kivétel dolgában a' házak 3 osztályba vétettek, és ekkép minden osztályra az adó bizonyos mennyisége állapították meg, így jó azután azon legnagyobb igaztalanság elő, hogy midőn a' 6 és több szobával bíró házak első osztályba tétetvék, semmi tekintetbe sem jő az, hogy például egyik ház hat kis szobácskával bír és az, hogy például a' külvárosban van, míg a' másik fényes palota 20 teremtet foglal és a' város közepén diszolg!! — De azt mondják erre: a' szorgalmat nem kell terhelni, 's a' ki nagy szép házat épít, disziti a' várost; ez igaz, de ha az is szorgalom, hogy nekem sok pénzem legyen kedvem telik szép házat építtetni, azt hiszem — illy szorgalmas ember mindenki lesz, csak pénze legyen. Az adó ezen aránybani kivétele valóban felette nyomja a' szegényebb sorsuakat, kivált ha házaik is csak névszerinti birtokuk. Hát ha még hozzá veszszük, hogy a' nemesség haditárba nem fizetvén, több nagy ház, mellyektől előbb százakat adózott polgárrendű tulajdonosa, néhány év előtt nemes birtokába kerülvén, ennek korábbi terhe is a' többi adózót sújtja a' nélkül, hogy ez a' megye

által tekintetbe vétetnék! pedig a' nemesség városinkban mindinkább szaporodik, és e' mellett szaporodik az adó is. Csak egy példát mondok: bizonyos ember, ki csekély vagyonától négy év előtt körülbelül 4 forintot fizetett, most 16nál többet adózik; míg ismét más dúsabb, ki ugyanaz időben mintegy százat adózott, most 45 legfeljebb 50-et fizet. Ez valóban szép haladás! De elég is lesz az adóról, máskor többet. Most egyéb tárgyról még. Az arató rész a' tavalyi nem kötelező végzés mellett megagyatott. A' marhahus fontja egy kral csökkentetett és így 10 és 11 kr.; a' juhhúsé pedig 2 krral. És ezek valóban érdekesebb tárgyai a' jelen gyűlésnek, mellyben mint egyébkor is első alispánunk vivé az elnökséget.

Kézsmárkon jul. 3kán. Tegnap kezdődött itt Dráskóczy Sámuel egyházkerületi felügyelő és főtiszt. Jozeffy Pál superintendens ur elnökségük alatt, az ág. hitvall. tiszamelléki superintendens egyházkerületi gyűlése, ismét egy kis nyelvtusával. Két lelkes németül szólott, de miután arra figyelmezteték, hogy ha a' német lelkesek németül, a' tótok tótul fognak szólani, a' tanácskozásokból csupa zürzavar lesz, 's hogy minden embertől, ki a' tanácskozásokban részt venni kíván, méltán megkivánhatni, hogy a' két nyelv, t. i. a' magyar és diák közül, legalább egyen szólni tudjon, azt ellenben nem kívánhatni, hogy a' német vagy tót előadásokat mindenki értse vagy érteni tartozzék: a' további tanácskozások nagyobb részint magyarul, és csak némi részben folytak diákul. Két esperesség sérelemnek vévé azt, hogy az 1842ki gyűlés jegyzőkönyve csupán magyarul nyomtatott ki 's egyenesen azt kívánta, hogy ezentul a' diák fordítás is nyomassék ki, de a' többség a' XVI. városi esperesség engesztelő szellemű indítványához állott, hogy jövőre csupán az eredeti magyar jegyzőkönyv nyomassék ugyan ki, de annak diák fordítása is, mellyet ugy mint eddig, egy jegyző készítend 's egy választmány meghitelesítend, írásban, és csak az azt kívánandó esperességnek adassék ki. A' vita elég tüzes volt ugyan, de az illedelem nem sértetett meg. Nem egy hallgatónak tán eszébe jutott a' római költő mondása: O curas hominum! A quantum est in rebus inane! A' mai ülésben szóba jött az egyetemes (Pesten tartatni szokott) gyűlés szabályoztatásának szüksége, melly általánosan elismertetvén, az egyetemes gyűlés fel fog szólítani, hogy az iránt tervet készíttessen 's azt a' superintendenssel közölje. Történtek ez alkalommal némely a' multakra vonatkozó keserű kitérések is de az elnökség bölcse tapintata csak hamar lecsilapította azokat. Legörvendetes az, hogy a' Nyiregyháza felállítandó néptanítókat képező intézet már jövő iskolai év kezdetével életbe fog lépni, bár ez uttal még csak egy tanítóval, és egy zenemesterrel. Hála azon lelkes férjfiaknak, kik a' dolgot illy csekély eszközökkel, 's illy rövid idő alatt annyira tudták vinni! A' gyűlés egyéb tárgyai inkább egyházi lapba valók. Folyó esztendő rendkívül szerencsétlen a' Szepesség, 's főképe a' 16 városra nézve a' tűz miatt. Bélának, Szepes-Szombat helynek egy része; Leibitznek mintegy 60 háza rövid idő alatt leégett, de legnagyobb szerencsétlenség érte Poprád városát, melly jun. 12kén az evangélikusok templomát és mintegy 15 házat kivéve, egészen lángok martaléka lett. Négy ember életét veszté, 's ezek közt tiszteletben álló polgár, Glatz Sámuel, az ismeretes írónak Glatz Jakabnak testvére. Keresztülvén e' napokban a' villám egy pajtát gyújtott meg, Alsó-Répasón pedig egy felhőszakadás néhány házat sodrott el, 's több emberéletbe is került. Közli Fabriczy Sámuel.

Amerika.

Nem rég Tyler elnök, noha korára nézve inkább azöregek közé számítható, Gardner kisasszonnyal mint mondják ritkaszepe ségű husz éves hajadonnal házasságra lépett. Newyorki legújabb hírek szerint, az egyesült státusok kormányának minden igyekezete oda van irányozva, hogy Mexikó megegyeztetvél a' Texas egybekapcsolatását tárgyzó ügy egyenlítettvén, az még ez év folytatában a' többi rokon státussal ölelkezzék. Minden mexikói tudósítás egyezőleg oda nyilatkozik, hogy Santaana a' texasi szerződést csak azért vonakszik elfogadni, hogy ez által, ha majd később eziránti igényeiről lemond, abból minél több hasznot huzzon. Egyébiránt a' dolog ugy áll, hogy ő maga is ohajt ezen nyugtalan tartománytól megszabadulni, miután tudja, hogy azt többé soha vissza nem foglalhatja, 's alig kétkedhetni, hogy Mexikó mihelyt az itteni új kormány 1845ben hivatalába lépénd, Texas iránti igényeivel méltányos kárpótlás mellett fel fog hagyni 's az annyiszor említett sziget az unio egy része leend. E' tekintetből Texast már most is úgy tekinthetni mint Éjszakamerika egyik szövetséges státusát. O'Connell bebörtönöztetése a' szunnyadozott amerikai repealgyülekezeteket ismét fölébreszté, 's a'

bezáratási hir oda eljutása óta, az unio védelme alatti 1000 dollart gyűjtöttek össze, vele O'Connell 's társai pénzbírságát lefizetendők. Magában Ujyorkban két este 1500 doll. gyűlt össze. Ismét egy gőzhajókatlan szétpattanási esete fordult elő. Vance gőzösön, melly Detroitból Sandwich canadai partján váró utasok felvételére indult, kevéssel elindulta után a' kattan szétpattant. Négy személy's azok a' kapitány egyszersmind e' hajó tulajdonosa, valamint a' kormányos azonnal halva rogytak össze. Többen megsebesültek 's a' hajó azonnal elsüllyedt úgyhogy az életben maradt legénységnek alig volt ideje kisérő csónakokba menekülni. Egymásik tüzből eredt szerencsétlenség történt a' Hudson mellett, melly számos portéka iaktárt hamvasztott el. Az okozott kár 2—3 millió d. becsültetik. Minden a' hajóműhelyben volt fakészület, még a' jövő menő hajók számára felhalmozott köszén is lángmartalék lön. A' tűz egy elindulóban levő 's keményen fűtött gőzös lövette szikrákból támadt, mellyek egy közel fekvő deszka felszerre hullottak.

Rio-janeiroban a' törv. hozó kamrák majus 3kán nyitattak meg, melly alkalomkor a' nép által örömrivalgások közt üdvözlött fiatal császár következő trónbeszédet olvasott fel: „Méltóságos és érdemteljes képviselők! Legnagyobb örömmel nyitom meg e' törvényhozó testület 3dik ülését, midőn először is tudokul adhatom önöknek szeretett császári nővéremnek az aqualai gróf két sziciliiai királyság hgével történt egybekelését; ez olly szerencsés szövetség, melly császári uralkodó házam állandó maradásáról ujabban kezeskedik, 's melly szívemet a' legforróbb kívánatokkal tölti el. A' birodalom minden idegen hatalommal békeben van, 's minden kezembeli hatalmat arra fordítandó, hogy az a' nemzeti méltóság kissebbitése nélkül, továbbra is fentartassék. Fájdalommal kell megemlítenem, hogy a' Rio Grande do Sul tartománybeli polgárháboru még egészen ki nem aludt, egyébiránt a' birodalom minden részeiben béke uralkodik, 's hogy ez a' S. Paul és Minas Geraesi tartományokban még inkább szilárduljon, tanácsosnak tartám az ottani utolsó csendzavarok alkalmakor kiosztott bocsánatban megegyezni. Pénzügyi helyzetünk még mindig komoly figyelmet igényel; mint földmívelési 's kereskedelmi állapotunk is. E' részben miniszterim terveket fognak önök elibe terjeszteni. Brazilia jólléte és az ország-gazdagítás, szakadatlan gondoskodásom tárgyai. Bizom önök lelkes és lovasias közremunkálásában. Az ülés megnyitottnak tekintendő.” Mint látjuk, a' trónbeszédben a' m. évi nov. Angliával folyt kereskedelmi egyezkedés meg sem említettik.

Legújabb rio-janeiroi tudósítások szerint maj. 3án megnyitott t. hozó kamrák, az ellenzék rendkívüli növekedése miatt maj. 24kén a' kormány által eloszlattak, és csak jövő 1845ik évi jan. 1ső napján lesznek ismét összehívandók.

Spanyolország.

Ismét összeesküvések! mik az egész félszigetben elágazvák. A' 6dik katonakerületet (Aragoniát) főparancsnoka, jul. 10d. ostromállapotba helyezé. Ugyanekkor hajták végre a' saragosai alkotmánytérén az Esteller tábornok meggyilkoltatásába kevert három ifjun: Laguna, Riveiro's Turdo ellen haditörvényszék által hozott 's a' királyné által megerősített halálosbüntetést. E' szomorú körülmény Saragosában gyászt és megdöbbenést idézett elő. Kivégeztetés alatt minden erkély 's ablak zárva volt, az utcákon mély csend honolt, a' polgárság legnagyobb része oda hagyá a' várost. Így nyilvánítá Saragosa meggyőződését az áldozat némelyikének ártatlansága iránt. Csak egy erkély volt nyitva, a' főkapitányé, honnan Breton nézte a' véres jelenetet! A' saragosai esemény Madridban is fájdalommal részvétel kelesztte. Több helyen 's azon időben lázadási kísérlet történt, melly azonban jelentőségtelen vala. A' bátorsági intézkedéseket folyvást szaporítják; számos czirkáló ör járja keresztül a' várost; több házat motoznak meg löszerek 's fegyverek felődöztetése végett. Miniszteri lapok szerint az összeesküttek választás előtt akartak egy kis demonstratiót csinálni! — Ujyorki közlemény szerint Cardenas (Cuba szigeten) most az alvilág pitvára. Naponkint szivrendítő kínzásokat visznek ott véghez. Száz meg száz négyet korbácsolnak halálra vallas közben, pedig véglehelletig mind ártatlanságát erősíti. Pedig sok, ha nem mind is, olly tiszta a' lázadás-tervezte összeesküvéstől, mint angyal. Csak nem rég is, egy floridai derék indust, ki már huzamosb idő óta lakik e' szigeten, csupa vádra, mit be nem bizonyíthatnak, halálra vertek. Más azon táji czukorültetvényen 40 négyet legirtózatoss módon kineztek úgy hogy a' kín alatt hétélegott kiadá lelkét, másutt ismét ez emberalaku ördögök — kiket spanyolul így hínek: fiscales — izzóvással

sütögetik a négerség véresre kintzött hátaít. A cardenasi kormányzó második Robespierre, O' Donnell cu ba i helytartó valóságos mása. — Spanyolország jelenleg 140—160 ezer főnyi serget tart, mi jövedelme nagy részét elnyeli. Van 673 tábornoka 's ezen kívül egy tábor fiatal tisztje, kik kétségkül égne megmutatni, hogy ők is megérdemlik a főtiszti övet. Most, midőn a Marokko elleni háboru bizonyosnak látszik, miért nem állítják a nemzeti katonaságot vissza, hogy azaz új polgári testőrséggel egyesülve az ország bátorsága felett örökösök? Ez esetben legalább 50 ezer embert Afrika, Tanger 's Marokkóig sőt a fezi királyság határszéleig terjedő rész elfoglalására fordíthatna a kormány. Narvacznek is szép alkalom nyílik hirneve's fényes hadvezéri talentoma igazolására, miket baráti ráruháztak; álljon élére a Marokko elleni seregek, 's ha dicsvágya nem szorított arra, hogy fegyver és segély nélküli politikai elleneket győzzön le, úgy tetterős k ar legyen, melly megbánassa a hitlenekkel, hogy meggyonyolák a spanyol becületet. A hadjárás harezias foglalkozásra edzené így a tábor, 's azon 8 ezer tiszt előtt, kik most raktárakban agyon unják magokat, munkakör nyílnék.

Anglia.

Jul. 26d. hagyta el végkép Grey gróf volt irlandi hű családostul Dublint. A Standard szerint sohasem volt Irlandnak olly népszerű alkirálya 's a népérzelem indultakor kitörő „istenhozzád“okban nyilatkozott, mi a grófnét is nagy részben illette, valódi anyja levén az a szegénységnek. A M. Chronicle azonban éppen ellenkezőt állít, mondván, hogy a bucsu csupán katonai tisztelgésekből állott, minden köszönés 'stb. nélkül. Sőt még az orangista párt is, melly ide jövetelekor annyit csuszott mászott körülte, igen részvéttel viselte magát. Mellyiknek higyem az ember? — Furcsa koppasztási rendszert követnek Londonban most a kártyahősek. Eljárásuk következő. A játékházak néhány csalmadarat kibocsátanak; ezek a főváros külföldi vendégfogadójában kaphatják az ujonnan érkezett vendégek viszonyaikat 'stb. Ohajtott tudósítás után könnyű találni módot álnév alatt a beszínlésre. Meghívások történnek, becses isméreiséget akarnak kötni, 's ezen ohajtásukat az idegen csak udvariságból semvetheti meg. Majd kétv. három nap mulva kocsi áll a vendégfogadó elé, azon üzenettel, hogy a tisztelt idegen szolgálatára kész; ki az új barát gyöngédsége által elvárásoltatva illy jó alkalmat nem szalaszthat el, hogy London nevezeteseb részét be ne járja. Következő napon ismét elő áll a kocsi ideigleni birtokosával 's most más felé tesznek kirándulást. Utközben egy tuczat gróft, bárót's rangos hölgyeket látogatnak meg. A fogadás mindenütt olly szives, hogy idegenünk majd elolvad örömeiben. Most bort 'stb. hoznak, aztán kártyát, 's ki lehet olly gyöngédtelen, hogy X* grófné 's Z* bárónéval ne játszó? Néhány játékot a grófné 's társai elvesztenek; de végre szerencsés idegenünket könnyítik meg, ki gyakran nemcsak magát hanem a hevenyében kölcsönkértet is elveszti 's bucsuzásakor igen finomul emlékeztetik adósságára, ki mint becsületes ember, kötelezvényt is ad arról 'stb.

Franciaország.

Az iparműkiállítók, az irántok tanusított udvariság viszonzásaul, egy fényes 's 600 teritékű bucsulakomát adtak, melly több kitünő vendég közt Nemours 's Montpensier hgek, a bel- 's kereskedési ügyek miniszterei is részt vőnek. Hogy az egyesült statusok tanácsa a Texas bekebleztetését tárgyzzó alkut nem hagyta helyben, azt Parisban angol befolyási következménynek tekintik

's úgy vélekesznek, mikép az éjszakamerikai aligha követtek el valaha magukra nézve olly veszélyes 's következménydus hibát. Azon közleményekkel ellenkezőleg, mellyek Texas bekebleztetését előbb utóbb elkerülhellenek tarták, tárgyavatottak meg vannak győződve, mikép ama nem helyeslés Texasnak angol protectio alá vételét 's így az angol hatalomnak a mexikói tengeröböl feletti megalapíttatását vonja maga után. — Turinból írják, hogy az olasz kormányok a sz. jamesi cabinethez szándékoznak fordulni, a jóniai szigetek lordfőbiztosa visszahívását eszközöndök, mivel az olasz zendítők iránti magaviselete Olaszországnak komoly aggodalomra nyujt alapot. Valószínű egyebiránt, hogy a mostani körülmények közt utódja sem fog más ösvényen járni, mivel a mostani angol miniszterség lényeges jelleméhez tartozik Anglia irányában a conservatismusnak hódolni, mig a külföldre nézve gyakran legrombolóbb rendszert követ. Tangeri hírek szerint a marokkói szultán ártatlan minden eddigi eseményben 's elégtelenségét nyilvánítja csapatai jun. 15d. megveretése miatt. Mind e mellett a francziák hadi készüléteket tesznek; 's bár a kormány idegen a háborútól, annyi világos, mikép ha a francziák mélyebben nyomulnak azorsz.ba 's néhány várost elfoglalnak: tökéletesen semmivé lesz a szultán hatalma 's helyette fejtelenség 's Abdelkader fognak szerepelni; mi nem kis dolgot ad a franczia kormányoknak. Legújabb tudósítások szerint a szultán egy hódoló ki fejezésekkel teljes irományt küldött jul. 9d. a tangeri fr. consulhoz, mellyben a vétkekek megfenyítetését igérvén a régi barátságos viszony helyreállítatásáért rimánykodik. Ellenben egy, touloni jul. 20. kelt közlemény szerint újabb megtámadások történtek Marokkó résziről 's Bugeaud a marokkai határon ellenségkép tartózkodik.

Görögország.

A több nap óta rettegett esendzavar, minden annak meggátlására tett rendszabály ellenére is jun. 23k. kiült. Mint mindig, úgy e napon is (vasárnap) tartott katonai zene alkalmakor Athene népségének nagy része össze szokott gyülekezni, a nap hevitő melegétől eltikkadva, magát a főváros előtti téren megfrísítendő. Illyenkor a kir. pár is kocsin vagy lóháton meg szokott a nép között jelenni, 's egy két zenedarabot végig hallgat. Most azonban a kormány fulibe jött, hogy az ellenzék ez alkalmat használni akarván, a királyt nyilvános zaj által szándékozik arra birni, hogy a minisztereket bocsássa el, 's helyöket másokkal töltsse be. Számos örcsapat czirkála tehát a sétatéren, 's parancsnok Kalergis tábornok is, lóháton több katonatiszttel megjelent. A király nem jött el. A mint a zenének vége lön, mintha egy villanyszikra rezzent volna mindnyájokon keresztül, örege, ifja, kicsinye, nagyja, tömegestül a kir. palota felé nyomult, 's az ennél is jóval nagyobb kíváncsi közönség, ezeket nyomban követé, (a királyi pár kevéssel éppen ez előtt az olajfa-erdőbe sétálandó a várost elhagyá.) Erre az örcsapatok előugrottak, 's a laktanyákon nagy induló veretett. Kalergis a dzsidás lovasság élén a toladók nép ellen nyomult. Már füttyentéseket 's illyes kiáltásokat is lehet hallani: le a miniszterekkel! de a néptömeg a palota elől és az utcákról csakhamar eltisztított; melly alkalommal számos megsebesítették, kettő pedig halálos döfést kapván sebeiben azonnal meghalt. Egy zászlóalj gyalogság állíttatott fel a palota előtt, 's onnan eregette koronként felváltandó öreit; az ályuk indulásra készen, 's egy dzsidás zászlóalj ugratott az olajfa-erdő felé a kir.

párt felkeresendő, kik az egész eseményről mit sem tudva, ott mulatoztanak. A esend hamar helyre állíttatott, úgyhogy midőn a felségök a palota elibe érkeztek, egy ember sem volt látható a katonaságon kívül. A király végig vágatott a zászlóalj előtt, 's Kalergisnek megköszönte éber figyelmét, melly által olly hamar esendet eszközölte. Több ezen zavart előidézte izgatónak nyomában vannak, még a rendes katonaságbul is elfogatások történnek. Tsavellas tábornok a királynak eddig volt segéde beadta elbocsátatási kérelmét, melly azonnal elis fogadtatott, azon parancsesal, hogy rögtön Syraba távozzék. Ezen rohamnál nemcsak azt lehet hallani: „le a miniszterekkel“, hanem azt is: éljen a király! „le az alkotvánnyal!“ Tehát e szerint valami anticonstitutionalis párt van keletkezésben, mellyet kétségtelenül a nappisták mozdítanak leginkább elő. Sokan a népet most már Kalergis ellen igyeksznek bujtogatni; mindenfelé beszélvén: „nemde ő sept. 3kán így szölt hozzátok; jertek polgárok és segítsetek a jó ügyben!“ most pedig ránk rohan 's polgártársit veri.“ Illy módon törekesznek a tábornokot a nép előtt népszerűtleníteni. Csak egyszer az ország rendei egybegyűljenek, ő bizonyosan nyer! hanem éppen ez a bökkenő, mert számtalan nehézség gürdítették az első országgyűlés tovahalasztására. A választások csigamódra haladnak, és a kamrák megnyitása iránt még csak szó sem hallatszik. Fájdalom! hogy illy fővárosi demonstratiok nagyon rossz példával vannak a vidékiekre, hol hasonló jelenetek meggátlására a szükséges katonai erő igenis hiányzik.

Miután a minapi esendháborításnak, következett vasárnapesti zenekor, megújulhatásától tartottak, a katonai kormányzó részéről minden szükséges rendelkezés jó előre megtétt. Gyalog és lovas örcsapatok czirkálának a sétatéren felállított katonai zenekart hallgató nép közt, melly majd mind férfiból állott, miután a nők egy új összezörrenés lehetősége miatt elijesztetvén, többnyire mind otthon maradtak. Kalergis tábornok több tiszt és örcsapat élén szinte ott vala. A felséges kir. pár, mint különben szokás szerint, most nem jelent meg a zenére. Az egész este minden háborgás nélkül mult el. Ha már a mostani miniszterség nem többnek mint pusztán népszerűnek nevezetik is, mindazáltal örvendhet a miniszterelnök azon kis győzelemnek, hogy ő az egyetemi tanítóktól, kiknek a második kamrába egy képviselőt küldeni van joguk, 19 szavazattal 6 ellen arra megválasztott. Általában a választások nagyon lassan mennek 's a miniszterség a kirületi kormányzókhöz választás-siettető körrendeletet bocsáta közre, hogy így azok minélelőbb bevégeztetvén, a képviselők jul. elején a fővárosba érkezessenek. A kamrák megnyitása jul. végén is megtörténhetik. Akarnania Mauromatison kívül Grivas tábornokot is képviselőjévé választotta. Ezen utóbbi, mint tudjuk, még most is egy francia hadihajó fedezelén tartózkodik, minthogy magát haditörvényszék elibe állíttatni nem engedé. Ha már ez előtt a meleg nyári hónapok némi lankadságot idéztek elő a kereskedésben, mennyivel nagyobb lehet az ez évben, midőn a politikai rengéseknek vége hossza nincs. Minden nagy kereskedő vagy tőzsér azon van, hogy kint levő tőkepenzeit beszédvén, azt a külföldön kölcsönözze ki. Csak a minap távozott Lloyd'si gőzös, több mint másfél millió drachmát szállított ki e célra az országból. Általában jelenleg a kormány szilárd-ságában bizodalom nagyon gyöngé, 's talán majd a kamrák megnyitása után fog valamennyire erősödni.

ÉRTESÍTŐ.

Eladó ménes.

Mígokéthelyi Hunyady József gróf Kéthelyi uradalma közhiul adja: hogy f. 1844. évi sept. 4kén délelőtti órákban Kéthelyen ns Somcymegyében Marczali postaállomáshoz fél órányira fekvő helyen minden ménesbeli lova, u. m.
 1 db ang. telivér mén 16 mark. 's 2 von.
 1 „ — — — — 16 „1 hüvelyk 's 1 vonal.
 7 „ ménesbeli félvér hágómén.
 1 „ — — — — 2 éves mén.
 1 „ — — — — 1 éves mén.
 5 „ — — — — idei mén csikó.
 14 „ — — — — anyakancza behágtatva fennevezett angol félvérű szürke mén által.
 3 „ — — — — 1 éves kancza.
 2 „ — — — — idei kancza.
 2 „ — — — — 1 éves herélt
 árverés útján készpénz-fizetés mellett el fog adatni. 1—3

T. Pestmegye évenkinti szükségére megkivántató mintegy 200 rizma írópápiros, 150 font spanyolviasz, 200 tuczat írón, 100 font spagat, 4 vagy 5 ezer író-toll 's 3 ezer ostyapecsét, 3 egymásután köv. évrei szállíttatása végett a tiszt. megye kisebb teremében f. évi aug. 25kén d. e. 10 órakor tartandó árcsökkenésen leendő megjelenésre vállalkozni kívánók ezennel felszólíttanak. 1—3

Hirdetés.

A' nm. m. k. udv. Kamra rendelete következtében nyilványíttatik: hogy f. e. aug. 23. és 24én szokott délelőtti és d. u. órákban Buda fővárostól 3/4 órányi távolságra eső Budaörs koronahielységben a számfelüti juhmarhák; 300nál több anyajuh, 200 darab ürü és 100 darabnál több hágókös, mind spanyol nemes szirmazásu, nyilványos árverés útján készpénz-fizetés mellett el fognak adatni. 1—3

Papírosmalom - eladás v. bérlet.
 Sárosvármegyei Kásszeben szabad kir. város külvárosában kellemes helyen fekvő Geitner fele, egy Hollandival ellátott Papírosmalom kedvező föltételek mellett megvehető vagy bérbe kiadandó. Közlelbbi értesítést ad bérmentes levelekre Sleiminger városi tanácsnok ur Kásszebenben. 2—3

Hirdetés.

A' nm. magyar kir. udvari kinstár bñjt-más hava 27ról 10,183, szám alatti rendelete következtében, tek. Hont megyében kebelező Inánesi telek hat egymásután következő évkre, és pedig: 1844. november 15ő napjától egész 1850. haszonbérbe adatik. Az árverés f. év augusztus 15ő napján az Ipoly-sághi kir. sőhivatalnál az előbbeni feltételek mellett, mellyek az említett kir. sőhivatalnál meg nézhetők, fog tartatni; — haszonbérbe venni kívánók árverés előtt 15. p. forint

bánatpénzt letenni kötelezetnek. Ipoly-sághi k. sőhivatal. Pünkösthava 3. Odik napján 1844. 2—3

Haszonbérlet.

Tek. nemes Hevesmegyében keblezett Gyalui pusztá félrésze, 3556 holdból álló, haszonbérbe 6 évre kiadó. Bérleti kívánók a feltételeket megtudhatják, Pesten Zöldfa utczában A l m á s y házban, Horváth Józsefurnál. 3—3

Csöd tanítószékre.

A' királyi zágrábi tudományos Akademiánál — Mikusay János tanítóknak a nagyváradi kir. Akademiához általtételel — megüült physikai-mezőgazdasági és természet-történeti tanítószékre, a' pesti kir. tudományos egyetem bölcselkedési kara előtt tartandó csöd határideje folyó évi aug. 15ő napjára van kitűzve. Kelt Pesten majus 10kén 1841. Szoblahói Pálma Elek a' pesti kir. tudományos Egyetem jegyzője s. k. 3—3